CHIKALAKALA CHAKUTANDA CHA MUSA

CHIKUWILANJIKWA

GENESIS

1

1 PAKUTANDA Mlungu wapanganisye Kwiunde ne
chilambo. 2 Chilambo ne chaliji chamsape, changali
chindu chisimu: ne chaliji chipi pachanya pa mesi'po:
Roho wa Mlungu ne wautamile pa mesi'po. 3 Mlungu
ne watite, Kulanguche, nipo kwalangwiche. 4 Mlungu
ne waliweni lilanguka kuti lyambone: Mlungu ne waga-
wenye lilanguka ne chipi. 5 Mlungu ne walitele lilanguka
kuti Muusi, ne chipi wachitele kuti Chilo. Ne lyaliji
ligulo ne kwaliji kundawi, lyuwa limo.
6 Mlungu ne watite, Liwe lipananga sikati ja mesi,
ne kugagawanya mesi ne mesi gajakwe. 7 Mlungu ne
wapanganisye lipananga, ne wagagawenye mesi gagaliji
pasi pepananga'lyo ne mesi gagaliji pachanya pepana-
nga'lyo; yele ne yaliji iyoyo. 8 Mlungu ne walitele
lipananga kuti Kwiunde. Ne lyaliji ligulo ne kwaliji
kundawi, lyuwa lya kawili.
9 Mlungu ne watite, Gasongane mesi gagali kusi Kwi-
unde peuto pamo, liwoneche litaka: yele ne yaliji iyoyo.
10 Mlungu ne walitele litaka kuti Chilambo; ne liunjili
lya mesi ne walitele kuti Mbwani; Mlungu ne waiweni
kuti ili yambone. 11 Mlungu ne watite, Chilambo
chisipusye mopo, ne mmela wakusogosya mbeju, ne mtela
wana isogosi waukusogosya isogosi yana mbele syakwe
mkati mwakwe kwa upagwe wakwe pa chilambo'po; yele
ne yaliji iyoyo. 12 Chilambo ne chasipusyaga mopo,
ne mmela waukusogosya mbeju kwa upagwe wakwe, ne
mtela waukusogosya isogosi yana mbele syakwe mkati
mwakwe kwa upagwe wakwe. Mlungu ne waweni syati

ili yambone. 13 Ne lyaliji ligulo ne kwaliji kundawi,
lyuwa lya katatu.

14 Mlungu ne watite, Gawe malanguka mwipananga
lya Kwiunde, gagawanye muusi ne chilo: gawe kwa ima-
nyililo, ne kwa ndawi, ne kwa mowa ne kwa yaka: 15 ge-
lego ne gawe malanguka mwipananga lya Kwiunde ga-
langusyeje pa chilambo; yele ne yaliji iyoyo. 16 Mlungu
ne wapanganisye malanguka gawili gamakulungwa'go;
lilanguka lyekulungwa kuti litawale muusi, ne lilanguka
lyenandi kuti litawale chilo: ne ndondwa nombe nasyo.
17 Mlungu wagawisile mwipananga lya Kwiunde, kuti
galangusye pa chilambo, 18 kuti gatawale muusi ne chilo,
gagawanye lilanguka ne chipi: Mlungu ne waweni kuti ili
yambone. 19 Ne lyaliji ligulo ne kwaliji kundawi,
lyuwa lya kacheche.

20 Mlungu ne watite, Mesi gaweleche yejumi yaku-
chuluka, nayo ijuni iguluchеje pachanya pa chilambo
mwipesa lya mwipananga lya Kwiunde. 21 Ne wapanga-
nisye Mlungu achinamungumi wakulungwa, ne yejumi yana
yose yakwendajenda, yagaweleche mesi yakuchuluka,
kwa upagwe wakwe, nayo ijuni yana mapapiko kwa
upagwe wakwe: Mlungu ne waiweni kuti ili yambone.
22 Ne waipele upile Mlungu alimkuti, Ipundanganye
kuchuluka mnope, mkajonjechekwe, mkachuluche mmesi
ga mmbwani, soni mpundanganye kuchuluka mnope ijuni
pa chilambo. 23 Ne lyaliji ligulo ne kwaliji kundawi,
lyuwa lya kasano.

24 Mlungu ne watite, Chilambo chiweleche yejumi kwa
upagwe wakwe, inyama yakulanga, ne ikwawakwawa ne
inyama ya mwitinji kwa upagwe wakwe: yele ne yaliji
iyoyo. 25 Ne waipanganisye Mlungu inyama ya mwi-
tinji kwa upagwe wakwe, ne yakulanga kwa upagwe
wakwe, ne yaikwawakwawa pa chilambo yana yose kwa
upagwe wakwe: Mlungu ne waiweni kuti ili yambone.
26 Mlungu ne watite, Tupanganye mundu kwa upagwe
wetu, jutalandane noweji: ne tasitawale somba sya mmesi,
ne ijuni ya mwipananga, ne inyama, ne chilambo chana
chose, ne indu yana yose yaikwawakwawa, yaikwawa-
kwawa pa chilambo. 27 Mlungu ne wapanganisye mundu
kwa upagwe wao asyene, kwa upagwe wao Mlungu ne

wampanganisye; ne wapanganisye welewo jwamlume ne
jwamkongwe, 28 Mlungu ne wapele upile. Mlungu ne
wasalile kuti, Mpundanganye kuchuluka mnope, mka-
jonjechekwe, mkatupe pa chilambo, mkatawale pelepo;
mkasitawale somba sya mmesi, ne ijuni ya mwipananga,
ne indu yana yose yaikwawakwawa pa chilambo. 29 Mlu-
ngu ne watite, Mlole, nampele mimela jajili jose jaku-
sogosya mbeju, jajili pa chilambo chana chose, ne mtela
uli wose wakusogosya isogosi ya wa mbele syakwe mkati
mwakwe: kukwenu mmwejo tiichiwa yakulya; 30 ne inya-
ma yaili yose ya pa chilambo, ne ijuni yana yose ya mwipa-
nanga, ne yana yose yaikwawakwawa pa chilambo, yaili
yejumi, niipele liponda lyana lyose kwa chakulya: yele ne
yaliji iyoyo. 31 Mlungu ne waiweni yana yose yawaipanga-
nisye, nayo nambi ne yaliji yambone mnope. Ne lyaliji
ligulo ne kwaliji kundawi, lyuwa lya kasano ne kamo.

2

1 NE kwamasile kupanganya Kwiunde ne chilambo,
ne mpingo wakwe wose. 2 Lyuwa lya kasano ne kawili
Mlungu ne wamalisisye masengo gao gana gose gawa-
panganisye; ne wapumulile lyuwa lya kasano ne kawili
mmasengo gao gana gose gawapanganisye. 3 Mlungu
ne walipele upile lyuwa lya kasano ne kawili; ne waliwisile
pa jika; pakuwa ndilyo lyuwa lyawapumulile Mlungu
mmasengo gao gana gose gawapanganisye ne kugatenda.
4 Au ne uwelesi wa Kwiunde ne chilambo pawapanga-
nikwe, lyuwa lyawapanganisye YAHVEH Mlungu chilambo
ne Kwiunde. 5 Atamuno ngali pawaliji pa chilambo
mmela wa mwitinji, atamuno mbeju sya mwitinji nganisi-
sipuche: pakuwa YAHVEH Mlungu waliji akanawe kunye-
sya ula pa chilambo, atamuno nganapagwa mundu alime
petaka: 6 lipundugulu nambo ne lyakwesile pa chilambo
ne lyajitilyaga mesi pa chilambo chana chose. 7 YAHVEH
Mlungu ne wagumbile mundu kwa luundu lwa petaka,
ne wapepelele mumbula syakwe lipuje lya umi; mundu
ne wapatile kuwa jwamjumi. 8 YAHVEH Mlungu ne
wapandile mgunda upande wa kungopoko lyuwa, ku
Eden; ne wambisile mwelemo mundu juwamgumbile'jo.

9 Ne peteka'po wasipwisye YAHVEH Mlungu mtela uli
wose wakusalala pa meso, ne wambone kwa chakulya;
mtela wa umi soni sikati ja mgunda, nawo mtela wa
kumanyilila yambone ne yangalumbana. 10 Ne lwatyo-
sile lusulo ku Eden lwakwitila mesi mumgunda'mo; ne
lwagawaniche kweleko kuwa mitwe mcheche. 11 Lina
lyakwe lwandanda'lo Pishon: ndilo lwalusyungwile chi-
lambo chana chose cha Havila, pelepo pana sahabu;
12 ne sahabu sya chele chilambo'cho syambone: kweleko
bedola ne maganga ga shaham. 13 Ne lina lya lusulo
lwawili'lo Gihon: ndilo lwalusyungwile chilambo chana
chose cha Kush. 14 Ne lina lyakwe lusulo lwatatu'lo
Heddekel: ndilo lwalukupita upande wa chilambo cha
Asshur. Ne lusulo lwamcheche'lo ndilo Eufrate. 15 YAH-
VEH Mlungu ne wamtosile mundu'jo ne wamtamiche
mmgunda wa Eden, kuti akalime ne kukolosya. 16 YAH-
VEH Mlungu ne wamgombelechesye mundu alimkuti,
Ya mtela uli wose wa mumgunda timlyeje chilile:
17 akawe mtela wa kumanyilila yambone ne yangalu-
mbana kasamlya: pakuwa lyuwa lyatamchilya ya welewo
timchiwa.

18 YAHVEH Mlungu ne watite, Ngachiwa chambone
chakutama mundu jikape: tinampanganichisye mjakwe
jwakumkamusya. 19 YAHVEH Mlungu ne waipanganisye
kwetaka inyama yosepe pa chilambo, ne yana yose yai-
guluka kwinani; ne wamjigalile mundu'jo, kuti alole tasite
uli, ne lina liwajitele yejumi yaili yose, lyelelyo ndilyo lina
lyakwe. 20 Mundu waitele mena gakwe inyama yaili
yose, ne yana yose yaiguluka kwinani, ne yejumi yaili
yose ya mwitinji; nambo ngali pawaoneche mjakwe jwa-
kumkamusya mundu'jo. 21 YAHVEH Mlungu ne wa-
mgoneche mundu'jo lugono lwalukulungwa mnope, ne
wagonile lugono; ne wambumisye luwalati lumo ne wau-
chisye minou peuto pakwe: 22 nalo luwalati lwawambu-
misye YAHVEH Mlungu ne walupanganisye kuwa jwamko-
ngwe ne waiche najo kwa mundu'jo. 23 Nipo mundu'jo
watite, Ajuju sambano jino liupa lya maupa gangu, ne
chiilu cha chiilu changu: najo tatelwe kuti Jwamkongwe,
pakuwa aumisye mwa jwamlume. 24 Kwa lyele liwa-
mba'lyo jwamlume aleche atatigwe ne achikulugwe, ne

kunyambatilana ne msonogwe: nao ne tawe chiilu chi-
mpepe. 25 Ne waliji wana wawili makonope, mundu'jo
ne msonogwe, nambo ngali kwa syatendaga soni.

3

1 NAMBI lijoka ne lyaliji lyakalamuka kuipunda inyama
yana yose ya mwitinji, yawaipanganisye YAHVEH Mlungu.
Ne lyamsalilaga jwamkongwe'jo kuti, Eti yele ne yatite
pakusala Mlungu kuti, Ngali kwatimlyeje ya mmitela jana
jose ja mumgunda? 2 Jwamkongwe'jo ne walijangaga
lijoka kuti, Isogosi ya mmitela ja mumgunda tukulya;
3 akawe isogosi ya mtela wauli sikati ja mgunda, wasasile
Mlungu kuti, Ngali patimlyeje ya weleo, atamuno ngali
patimkamuleje, ngakawa mpate kuuwa. 4 Lijoka ne
lyamsalilaga jwamkongwe kuti, Kuuwa ngali patimbwe:
5 pakuwa Mlungu akumanyilila syati lyuwa lyatimlye ya
weleo, timbunukulilwe meso, wanyamwe ne timbe mpela
milungu mchimanyililaga yambone ne yangalumbana.
6 Nambi pawaweni jwamkongwe syati mtela wambone kwa
chakulya, ne wakusalala uli pa meso, nao uli mtela wakusa-
lala kwa kumkosya mundu lunda, ne wakawile isogosi
yakwe, ne walile; ne wapele soni wamkwao ne walile nombe
nao. 7 Ne waunukulilwe meso wana wawili: ne walima-
nyilile kuti wa makonope; ne watotile masamba ga mkuju
kulitendela nguo. 8 Ne wapilikene lilowe lya YAHVEH
Mlungu alimkwimajima mumgunda katema kalikutondowa
lyuwa, ne walisisile mundu ne wamkwao pa meso pa YAHVEH
Mlungu sikati ja mitela ja mmgunda. 9 YAHVEH
Mlungu ne wambilangaga mundu, alimkuti, Mli kwapi?
10 Ne watite, Napilikene lilowe lyao ku mgunda, ne najo-
gwepe pakuwa ndili makonope uneji; ne nyuwile. 11 Ne
watite, Acheni wamsalile kuti mli makonope? Ana mlile
ya mtela, unamgombelechesye ula kuti kasamlya? 12 Mu-
ndu ne watiga, Jwamkongwe jwawambele kuwa pampepe
none'ju wambele ya mtela, none ne nalile. 13 YAHVEH
Mlungu ne wamsalile jwamkongwe'jo kuti, Chichi chele
chimtesile'chi? Jwamkongwe'jo ne watite, Lijoka'lyo lya-
nyenjile, none ne nalile. 14 YAHVEH Mlungu ne walisalile
lijoka'lyo kuti, Kwa ligongo mtesile yelei, mpatile malweso

mmwejo kwipunda inyama yana yose ne kupunda syana
syose syasili mwitinji; ne timjendeleje pa litumbope, ne
chakulya chenu tichiwe luundu mowa gose ga umi wenu:
15 nipo umagongo tinauwiche sikati jenu mmwejo ne
jwamkongwe'jo, soni sikati mbeju jenu ne mbeju
jakwe: jwelejo tamchimkasa mtwe, nomwejo tachimkasa
chindende. 16 Ne wamsalilaga jwamkongwe kuti, Ti-
mbunde kumchuluya kulaga kwenu ne pakujigala chitumbo
kwenu; ne kwa kulaga timbeleche wanache: ne lung'wanu
kwenu tiluwe kwa jwamlume jwenu, najo netamtawale.
17 Ne wamsalilaga Adam kuti, Pakuwa nomwe mpilikanile
lilowe lya wamkwenu, soni ne mlile ya mumtela, unamgo-
mbelechesyaga ula kuti, Mkasamlya; litaka lijinjile ma-
lweso kwa ligongo lyenumwe; kwa kulaga timlyeje mowa
gose ga umi wenu: 18 masichi ne miwa tilimsipuchile
kukwenu ne timlyeje maponda ga mwitinji; 19 kwakopoka
chitukuta pa usyo penu timlyeje chakulya, mpaka pata-
mchiujila petaka'po, pakuwa mwa lyelelyo ni mumwako-
pweche, pakuwa luundu mmwejo mli, ne ku luundu ta-
mchiujila. 20 Mundu ne watele wamkwao lina lyao
Hawa; pakuwa welewo ali achikuluwao wosepe wali wajumi.
21 YAHVEH Mlungu ne wapanganichisye Adam ne wa-
mkwao yakuwala ya mapende ne wawechiche.

22 YAHVEH Mlungu ne watite, Mlole sambano mundu
ali mpela jumo jwa uwejo, jwakumanyilila yambone ne ya-
ngalumbana; nambi sambano jino, ngakawa atambalisye
mkono kukawa soni ya mtela wa umi ula, kulya ne kupata
umi yaka yose; 23 YAHVEH Mlungu ne wamtyosisye mu-
mgunda wa Eden, kuti alimeje mwitaka muwaumile'mo.
24 Ne wamtopwele mundu, ne wawisile chakungopoko lyuwa
kwa mgunda wa Eden makerubi; ne kumesya kwa upanga
kwakugalauka ako ne ako, kusiwa litala lyakuja ku mtela
wa umi'wo.

GENESIS

NE

EXODUS

LONDON
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY
1933